

Oppdatert: 14.mars 2014

Møte i Bibliografisk gruppe 6. mars 2014

Sted: Trondheim, Abelsgate 5, 2.etasje, møterom 'Sirkuss'	
Dato og tid: 6. mars 2014, kl 10:00-16:00	
Referent: Anne Munkebyaune	
Til stede:	Ketil Falck, Gøril Hesstvedt, Frank B. Haugen, Tove Aursøy, Anette Munthe, Anne Munkebyaune
Forfall:	

S-2014/01 Godkjenning av dagsorden

Valg av møteleder og referent.

Til møteleder ble Frank Haugen valgt, og til referent, Anne Munkebyaune.

Saker til eventuelt:

1. Nye relasjonskoder til vurdering.
2. Innholdsinformasjon vs I-analytter.
3. Kvalitet på poster for e-ressurser.
4. Nye felt og delfelt til bruk i BIBSYS autoritetsregister.

S-2014/02 Godkjenning av referat fra forrige møte 04.06.2013

Referatet ble godkjent.

S-2014/03 Orienteringssaker

- a) Orientering fra FSR 2014: Faster, Smarter and Richer : Reshaping the library catalogue, international konferanse, Roma 27.-28. februar 2014 v/Anette Munthe
- b) Medlemmer i Bibliografisk gruppe. Tove Aursøy, Anette Munthe og Gøril Hesstvedt er gjenoppnevnt for 2 år, med funksjonstid til 31.12.2015

S-2014/04 Valg av leder for Bibliografisk gruppe

Frank B. Haugen ble gjenvalgt som leder og Ketil Falck som nestleder.

S-2014/05 Spørsmål angående BIBSYS-marcfelt 028 edisjonsnummer/platenummer

[Bibliografisk] Spørsmål angående Bibsys-marcfelt 028

edisjonsnummer/platenummer/utgivernummer

bibliografisk-bounces@bibsys.no; på vegne av; Heidi Stigen heidi.stigen@nb.no

to 14.11.2013 14:45

I teksten i Bibsys-marc står det om feltet:

Feltet brukes ved registrering av musikalske verk ... For lydopptak brukes feltet til utgivers katalognummer. Dette skal ha platemerket som fortekst i MARC-felt 500.

Spørsmålet er om 028 kan brukes på lydbøker, som jo er et lydopptak, men ikke et musikalsk verk, selv om teksten kan ledsages av musikk.

Enkelte utgivere gir ut både bøker, lydbøker og innspilt musikk, Gammafon er et slikt forlag. Deres lydbokutgivelser har platennummer, f.eks. GAMMCD2161.

(Likedan kan enkelte rene musikkutgivelser ha ISBN-nummer, alene eller i tillegg til platennummer, hvis utgiver er et «kombi»-forlag som gir ut både bøker og musikk, som f.eks. Paratus media.)

Bør ikke platennummer kunne legges i 028 uavhengig av om innholdet i lydopptaket er musikk eller innlest tekst, all den tid utgiver selv har gitt utgivelsen denne type katalognummer?

Vennlig hilsen
Heidi Stigen,
for seksjon TK-Korg plikt, Nasjonalbiblioteket

Svar fra Bibliografisk gruppe:

Hei, Heidi

Dette er ingen enkel materie og det er en del begrepsforvirring ute å går her. Bibliografisk gruppe har sett på Spangens «Når katalogen omfatter mer enn bøker».

Spangen omtaler slike nummer under kapittel for lydopptak (s. 30): ... «I tillegg kommer noten om forleggernumre (6.7B19). Notene innledes med forleggerens navn (vare/merkenavnet), fulgt av kolon og nummeret på opptaket. Eventuelle bokstaver knyttet til nummeret tas med. I MARC-formatet har noten fått koden 571.

Nummeret på lydopptaket registreres i tillegg i 028. Her heter det at for innspilt lyd skal første indikator ha verdien «0». Nummeret med eventuelle tilhørende bokstaver registreres i \$a, mens forlegger registreres i \$b. ...» Og Spangens eksempel : 0280 \$a5 55048 2 og 571 \$a EMI Records: 5 55048 2». Så langt Spangen.

Dette stemmer bra med lyd katalogisering i BIBSYS, i hvert fall for musikk, bortsett fra at noten ligger i 500 og ikke i 571: Eks.: 070517800: 028 \$a 8.557052 500 \$a Naxos: 8.557052.

Både edisjonsnummer og platennummer er numre som brukes kun for musikktrykk (ordet platennummer er forvirrende, men skriver seg fra at musikktrykk historisk ble til på grunnlag av graverte plater, og originalplaten som ble brukt ved trykkeprosessen er utstyrt med et nummer).

Spangen (s.23): Edisjonsnummer er et nummer som musikkforlagene ofte setter på musikktrykkene de utgir. Numrene kan være innledet med bokstavforkortelser eller ord og uttrykk...»

Kat.reglene: «5.7B19. Edisjonsnummer og platennummer. ...betegnes med henholdsvis : «Platennummer» eller «Edisjonsnummer»».

Slik praktiseres det også i BIBSYS:

Eks. 990287378: 028 \$a 1470 og 028 \$a 8009

500 \$a Edisjonsnummer: Editions Peters No. 1470 og 500 \$a Platenummer: 8009

Konklusjon: Bibliografisk gruppe mener «GAMMCD2161» er et forleggernummer, og at dette skal registreres i 028, også for andre lydopptak enn musikk. I tillegg til at det forklares i 500-note: 500 \$a Gammafon: GAMMCD 2161.

Hilsen

Frank B. Haugen,
For BIBSYS Bibliografisk gruppe.

Oppdatering av BIBSYS-MARC: Feltet brukes til musikalske verk og andre lydopptak.

S-2014/06 Relasjonskoder i BIBSYS

Bibliografisk gruppe fikk innsendt spørsmål om bruk av kode for forfatter av dikt som deretter blir tonesatt. Vil kode «lyr» (lyricist) være riktig å bruke? Eksemplet var diktet Valborgsnatt av Wilhelm Krag.

Svar fra Bibliografisk gruppe:

Bibliografisk gruppe har sett på saken og vi mener det ikke blir korrekt å bruke 'lyr' for Wilhelm Krag. Wilhelm Krag skrev dikt. At noen i ettertid velger å sette musikk til hans dikt, gjør ikke Wilhelm Krag til tekstforfatter (musikk) her. Koden 'lyr' bør brukes når det er snakk om et samarbeid mellom komponist og tekstforfatter. Hvis det skal brukes noen kode på Wilhelm Krag, må koden 'aut' brukes.

S-2014/07 Spørsmål om innføring av relasjonskoden «ant» i BIBSYS Biblioteksystem

Spørsmål fra Anette Munthe:

I forbindelse med katalogisering av filmer basert på bøker, ser jeg at koden 700 \$4 ant er brukt i noen tilfeller.

Bibliographic antecedent [ant]

A person or organization responsible for a resource upon which the resource represented by the bibliographic description is based. This may be appropriate for adaptations, sequels, continuations, indexes, etc.

Denne koden finnes ikke på BIBSYS' liste over relasjoner:

http://www.bibsys.no/files/pdf/andre_do..._codes.pdf, men blir allikevel brukt for å vise relasjonen mellom forfatteren av det verket filmen er basert på og filmen.

Jeg mener dette er en relasjon det er veldig nyttig å få fram. Går det an å foreslå å få den inn på BIBSYS' liste?

Svar fra Bibliografisk gruppe:

Dette spørsmålet førte til en diskusjon og oppklaring omkring bruken av relasjonskoder ved katalogisering av spillefilm basert på litterære verker (adaptasjoner). Konklusjonen ble at vi ikke foreslår å innføre koden [ant]. Begrunnelsen for dette er at det ikke er noen direkte relasjon mellom forfatteren av originalverket og filmen. Relasjonen er mellom verket og filmen og dette har vi ikke noen mulighet for å uttrykke med dagens katalogiseringsregler. RDA vil antakelig takle dette på følgende måte: 700 \$i - Relationship information (R) - f.eks. "Filmatisering av...".

Diskusjonen førte også til en påminning om å skille mellom kodene [aus] – author of

screenplay og [adp] – adapter:

[adp] brukes for manusforfatter, når manus er en adaptasjon av et annet verk.

I andre tilfeller brukes [aus] – author of screenplay.

Bibliografisk gruppe ønsker å samle konklusjonene som angår bruk av relasjonskoder og gjøre disse tilgjengelig fra oversikten over relasjonskoder.

S-2014/08 Forslag til nye retningslinjer for standardtitler for periodika i BIBSYS Biblioteksystem

Forslaget gjelder et kapittel i Hjelpemidler ved registrering i Bibliotekbasen. Formålet med revisjonen er å begrense bruken av korporasjon som forklarende tilføyelse og dermed redusere antallet tittelskifter. Revisjonen er i samsvar med internasjonal praksis.

Forslaget til ny tekst ble vedtatt med et tillegg under «Generelt» om denne bruken av standardtitler siden denne praksisen ikke er beskrevet i katalogiseringsreglene, men skriver seg fra en praksis som ble etablert ved Library of Congress under betegnelsen «unique titles».

S-2014/09 : Hierarkiske poster («491-lenker») – tilpasning til nytt system

Beskrivelse av saken:

BIBSYS' egen løsning for registrering av flerbindsverk og vedlegg («beskrivelse på flere nivåer») lar seg ikke lett konvertere til MARC 21. BIBSYS' løsning for beskrivelse på flere nivåer innebærer at det registreres en ny post for hvert nivå, og at disse postene lenkes sammen med en egendefinert MARC-felt, 491. Hver post gir informasjon som gjelder kun det nivået som beskrives. I MARC 21 er det ikke muligheter for en slik måte å beskrive ressurser på. Hver post må gi en selvstendig og fullstendig beskrivelse av ressursen, enten man beskriver verket som helhet eller bare et enkelt bind/vedlegg. Når vi konverterer poster til MARC 21 løser vi dette problemet ved å kopiere informasjon fra overordnet nivå ned til underliggende nivåer. Hvert nivå representerer en selvstendig post og alle nivåer blir eksportert til nytt system, slik det gjøres i dag. Egentlig ville vi kun trenge den posten som beskriver den fysiske enheten, dvs. nederste nivå i hvert hierarki. Ved høye hierarkier vil vi få med oss mange poster som vi ikke trenger. Det er ønskelig å fjerne disse fordi de ellers vil opptre som støy i nytt system. Grunnen til at vi ikke har fjernet alle overordnede nivåer, er at vi ikke alltid kan stole på at det kun er nederste nivå som skal eksporteres. Når vedlegg til en ressurs, f.eks. en enkelt monografi har fått en egen post og er blitt lenket opp med 491, skal begge nivåene eksporteres. Systemet klarer ikke å skille mellom hvilke overordnede poster som skal eksporteres og hvilke som ikke skal. Vi må gi en klar beskrivelse av hvordan dette kan gjøres og det må lages programmer som kan utføre operasjonen. Hvis det ikke lar seg gjøre å lage en entydig beskrivelse, blir det risikabelt å ikke eksportere alle poster.

Detaljer om en mulig løsning går fram av vedlegget til saklista for møtet.

Konklusjon:

Bibliografisk gruppe er enig i at det er hensiktsmessig å fjerne unødvendige ledd i lenkehierarkiet når slike poster eksporteres. Vi tror denne spesifikasjonen kan brukes for boklige ressurser, men kan vanskelig brukes på andre materialtyper fordi den fysiske beskrivelsen (MARC-felt 300) ikke gir et like tydelig skille mellom fysisk og ikke-fysisk nivå. Kriterier for fysisk og ikke-fysisk nivå må spesifiseres ytterligere. Metoden bør testes ut for å sjekke om det vil oppstå feil.

S-2014/10 : Katalogisering av nettdokumenter som har fått tildelt nytt ISBN på grunnlag av kopibeskyttelse

Etter ISBN-regelverket kan e-bøker med forskjellige typer kopibeskyttelse (DRM) ha forskjellige ISBN.

Dokumenter med likt innhold får forskjellig ISBN, som en praktisk løsning.

Se dokumentet «Retningslinjer for tildeling av ISBN til e-bøker og 'apps' her: <http://www.nb.no/Om-NB/Standardnummerering/ISBN/ISBN-til-digitale-dokumenter>

Vedtak:

Dersom e-bøkene forøvrig er identiske, og det eneste som skiller dem er type DRM, skal de registreres på samme objektpost. Begge ISBN registreres i 020 med tillegg i \$g for type DRM.

BIBSYS-MARC oppdateres under 020 \$g: For e-bøker med flere ISBN kan format eller type kopibeskyttelse (DRM) registreres her.

Eksempler:

020 \$a 978-82-05-41951-3 \$c Nkr 149.00 \$g Sosial DRM
020 \$a 978-82-05-41374-0 \$c Nkr 149.00 \$g Teknisk DRM

S-2014/11 : Elektroniske reproduksjoner – en eller to poster?

Ex Libris har en «workflow» til bruk for digitaliseringer i Alma. Med denne løsningen brukes bare én post – dvs den opprinnelige, trykte med beholdning som gjelder de trykte eksemplarene. På denne posten registreres også opplysninger som gjelder den digitaliserte versjonen. BIBSYS har tatt opp muligheten for å bruke denne 1-post-løsningen også for ressurser fra institusjonelle arkiv i den grad disse registreres i Bibliotekbasen.

S-2014/12 : MARC 21 – noen forskjeller fra BIBSYS-MARC

MARC 21 ble gjennomgått og diskutert.

S-2014/13 : Eventuelt

1. Nye relasjonskoder til vurdering.
Bibliografisk gruppe vil gå gjennom de eksisterende relasjonskodene i BIBSYS Biblioteksystem. Det må også vurderes om nye relasjonskoder skal tas inn.
2. Innholdsinformasjon vs I-analytter.
Bibliografisk gruppe vil vurdere utvidet bruk av innholdsnoter og fremmer sak på neste møte.
3. Kvalitet på poster for e-ressurser.
Kvaliteten på postene for e-ressurser varierer en del. Bibliografisk gruppe vil se nærmere på om det kan gjøres noe med kvaliteten.
4. Nye felt og delfelt til bruk i BIBSYS autoritetsregister.
Saken ble ikke behandlet på møtet på grunn av tidsnød.